

Omaiset mielenterveystyön tukena,
Uudenmaan yhdistys ry.
Tukholmankatu 2, 7. krs
00250 Helsinki

Toimintakertomus 2010

SISÄLLYSLUETTELO

TOIMINNANJOHTAJAN KATSAUS	3
1. Hallinto	5
2. Jäsenistö.....	5
3. Talous	5
4. Yhdistyksen maksuvalmius kuluvana vuonna	5
5. Henkilöstö	5
6. Toimitilat	6
7. Kansainvälinen toiminta.....	6
8. Edunvalvonta ja järjestötoiminta.....	6
9. Vapaaehtoistoiminta	7
10. Koulutus- ja julkaisu toiminta – profami oy	7
11. Muu koulutus ja tiedotustoiminta	7
12. Ryhmätoiminnat, yleisötilaisuudet, kurssit ja retket.....	7
13. Omaisjärjestöjen keskusliitto	8
ALUETYÖN KÄYNNISTÄMINEN JA KEHITTÄMINEN	8
Keskeisimmät tavoitteet.....	8
Keskeisimmät tulokset.....	8
Selvitys tavoitteiden ja tulosten oleellisista eroista	10
Tulosten arviointimenetelmät.....	10
Käytettävissä olleet voimavarat	10
EDVERTTI-PERHETUKIKESKUS C 16.....	10
Vertti 1: Vanhempi sairastaa ja lapsi on omaisena	10
Omaisten tuki ja neuvonta	11
Hankkeen taustaa.....	11
Toteutuneet toiminnot.....	11
Johtopäätökset	11
MIELENTERVEYSTYÖN PALVELUOHJAUKSEN KEHITTÄMINEN C 17	12
Projektin keskeisimmät tavoitteet	12
Projektin keskeisimmät tulokset	12
PAULA-projekti (2009–2011)	12
Keskeisimmät tavoitteet.....	12
Keinot tavoitteiden saavuttamiseksi	12
Keskeisimmät tulokset.....	13
Selvitys tavoitteiden ja tulosten oleellisista eroista	14
Tulosten arviointi.....	14
Paula-projektin kannalta merkitykselliset tapahtumat	14
IHMEELLISET VUODET KOULUSSA -PROJEKTI 2010–2012	14
Keskeiset tavoitteet.....	14
Keskeiset tulokset.....	15
Koulutus ja perehdytys	16
Projektin seuranta ja tulosten arviointi	16
Käytettävissä olevat resurssit	16

TOIMINNANJOHTAJAN KATSAUS

Ei ole enää mikään uutinen, että kansalaisjärjestöjen ja koko kansalaisyhteiskunnan tilanne on parhaillaan kovan muutoksen alla ja että niiden roolia ollaan määrittelemässä uudelleen. Näin on myös sosiaali- ja terveysjärjestöjen laita. A-L. Matthieta lainaten muutokset liittyvät globaalilla tasolla hyvinvointivaltioiden pidempiaikaisiin toimintaedellytysten muutoksiin ja pyrkimyksiin supistaa omaa tehtäväkenttäänsä. Toisaalta kansalaisjärjestöjen aseman vahvistamista pidetään tärkeänä demokratian uudistamisen kannalta. Konkreettisemmalla tasolla muutospaineeet heijastavat poliittisen päätöksentekojärjestelmän pyrkimystä yhdenmukaistaa järjestöjen toimintaedellytyksiä Euroopassa, kuten näkyy EU:n palveludirektiivi-keskustelussa ja Raha-automaattiyhdistyksen monopolin käsittelyssä. Myös Suomessa menossa oleva kuntien palvelurakenteen muutos ilmentää samaa poliittisten järjestelmien pyrkimystä määrittellä järjestöjen asemaa uudelleen. Yhteiskunnallisesti katsoen muutospaineeet puhuvat useissa länsimaissa paisuvasta uudenlaisesta huolten demokratiasta, poliittisten järjestelmien vakauudesta, palvelujen saatavuudesta, elävästä yhteisöllisestä kulttuurista ja tietysti myös yhteisten rahojen riittävydestä. Kiinnostavaa on, että lähes kaikkialla korostetaan kansalaisjärjestöjä olennaisena osana näiden ongelmien ratkaisuja.

2010 oli yhdistykselle muutosten vuosi. Perustoimintaa jouduttiin hoitamaan pienemmällä työntekijämäärällä kuin aikaisemmin, koska yhdistyksen perusrahoitukseen ei saatu korotusta vuodeksi 2010. Aikaisemmin omaistyö oli pitkälti ohjattu Edvertti-projektin kautta, joka päättyi keväällä 2010. Onnistuimme kuitenkin järjestämään ja tarjoamaan tukea omaisille ja perheille karsimatta juurikaan ryhmiä, kursseja ja tuki- ja neuvontatyötä. Tämän mahdollisti henkilökunnan vahva panos perustoiminnan ylläpitämisessä.

Suurin rahoittajamme RAY näki yhdistyksemme tärkeän toiminnan ja vuosi 2010 päättyi tietoon, että yhdistyksemme perustoimintaa tullaan rahoittamaan ja tukemaan jatkossakin ja samalla rahoitus mahdollistaa myös työntekijöiden lisäämisen ja tuki- ja neuvontatoiminnan laajentamisen.

Yhdistyksen perustehtävä on perheiden ja omaisten tukeminen silloin, kun joku perheenjäsenistä sairastaa psyykkisesti tai kärsii psyykkisistä toimintakyvyn häiriöistä. Yhdistyksen toiminnassa on tärkeintä, miten jäsenien ja heidän perheensä tarpeet tulevat otetuksi huomioon ja miten he saavat tarvitsemaansa tukea ja neuvontaa omasta asiattuntijaorganisaatiostaan. Yhdistyksen perustehtävänä on jatkossakin järjestää omaisille ja perheille tukea ja neuvontaa, tarjota joko ammattilaisten tai vertaisohjaajien ohjaamaa vertaistukea ryhmä-, perhe-, sopeutumisvalmennus- ja teemakurssitoiminnan avulla.

Mielenterveys- ja päihdeongelmien kasvu merkitsee miltei väistämättä yksinäisyyttä, syrjäytymistä, köyhyyttä ja huono-osaisuutta. Usein näiden vaikeuksien kanssa ahdinkoon joutuneiden ihmisten toimintakyky romahtaa, eivätkä omaiset välttämättä kykene ahdistukseltaan hoitamaan läheistensä asioita ja tarvittavaa edunvalvontaa. Omaisten tai sairastuneen yksinäisyys ja osattomuus ovat juuri päihde- ja mielenterveyskuntoutumisessa vaikeasti täytettäviä mustia aukkoja. Juuri siksi vertaistuen muodostamat ihmissuhteet ovat monelle omaiselle tärkeä voimavara ja ehkä ainoa mahdollisuus keventää omaa taakkaa.

Yhdistys toimii jatkossakin tiedonvälittäjänä, vaikutuskanavana, kouluttajana ja yhteistyön mahdollistajana omaisten ja hoitavien organisaatioiden välillä. Lisäksi toimitaan omaisten edunvalvojina ja roolin vahvistajina sekä tarjotaan heille keinoja oman selviytymisen tueksi. Samalla toimitaan uusien mielenterveystyössä tarvittavien toimintamallien etsijänä, kehittäjänä, juurruttajana ja arvioijana. Merkittävää on myös, että yhdistyksellä on omaa koulutus- ja materiaalityöntekijä- ja sponsoreita tätä työtä rahoittamassa.

Toimintavuoden keskeiset teemat

Alkuvuodesta 2010 käynnistyi Ihmeelliset vuodet koulussa -projekti. Uuden projektin tavoitteena on tuoda TCM-menetelmä Suomeen ja levittää sitä esikoulujen ja ala-asteiden opettajien käyttöön. Toinen tavoite on jatkaa Ihmeelliset vuodet -vanhemmuusryhmätoimintaa kouluissa ja päivähoitossa.

Kaksipäiväiset omaistoiminnan neuvottelukuntien kehittämispäivät järjestettiin alueen yhteistyökunnille.

Yhdistyksen tarjoama koulutus, konsultointi ja työnohjaus yhteistyössä profami oy:n kanssa on merkittävä asia yhdistyksen eri perhetyö- ja palveluohjausmallien eteenpäin viemisessä, ei pelkästään Uudellamaalla vaan myös valtakunnallisesti sekä kansainvälisesti.

Leif Berg
toiminnanjohtaja

1. Hallinto

Yhdistyksen hallitukseen ovat kuuluneet
Marianna Sorvali, puheenjohtaja
Tony Hagerlund, varapuheenjohtaja
Carmela Grasutis
Heidi Karuranta
Riitta Kittilä
Ella Hirsma
Raila Saarnila, yhdistyksen sihteeri
Ritva Jaakkola, rahastonhoitaja ja sisäinen tilintarkastaja

Hallitus on kokoontunut seitsemän kertaa. Yhdistyksen sääntömääräisessä kevät- ja syyskokouksessa toimi puheenjohtajana Marianna Sorvali. Tilintarkastajina toimivat Keijo Kauppinen, KHT ja Hannu Riippi, KHT. Sisäisenä tarkastajana toimi rahastonhoitaja Ritva Jaakkola.

2. Jäsenistö

Kertomusvuoden lopussa kokonaisjäsenmäärä oli 878.

3. Talous

Pääasiallisen rahoituksensa yhdistys on saanut Raha-automaattiyhdistykseltä yleis- ja projektiavustuksina. RAY:n, Helsingin-, Espoon- ja Vantaan kaupungin, avustukset on käytetty avustusehtojen mukaisesti toimintoihin.

4. Yhdistyksen maksuvalmius kuluvana vuonna

Yhdistyksen perustoiminta omaisten tuki ja neuvonta pystyttiin toteuttamaan siitäkin huolimatta, että Raha-automaattiyhdistykseltä ei saatu rahoitusta tuki ja neuvontatyöhön, missä työskenteli kolme työntekijää. Heidän työsopimuksiaan jatkettiin edellisen vuoden rahoituksen pohjalta. Jotta maksuvalmius ja toiminnan jatkuminen pystyttiin turvaamaan, aloitettiin toukokuussa 2010 säästötoimenpiteet. Työntekijöitä jouduttiin irtisanomaan ja toimintaan kohdistui mittavia säästötoimia. Näillä säästötoimilla pystyttiin takaamaan toiminnan jatkuminen ja riittävä maksuvalmius.

RAY:n tarkastus

Yhdistyksen pyynnöstä toimintavuonna on suoritettu Raha-automaattiyhdistyksen tarkastus. Pitkään toimineen talouspäällikön jäädessä eläkkeelle tuli ajankohtaiseksi selvittää yhdistyksen talouden hoitoa menneiden vuosien ajalta. RAY:ltä tulleet ohjeistukset hoideaan jatkossa RAY:n ohjeiden mukaisesti.

5. Henkilöstö

Kertomusvuonna yhdistyksessä työskenteli 14 kokoaikaista työntekijää. Vuoden lopussa työntekijöitä oli 11. Yhdistyksessä oli lisäksi erikseen palkattuja ryhmien ohjaajia ja lastenhoitajia. Yhdistyksen työterveyspalvelut on tuottanut Helsingin kaupungin yritysterveydenhuolto. Työsuhde-etuina ovat olleet lounas- ja liikuntasetelit. Yhdistyksen työntekijät ovat voineet käyttää ulkopuolisia työnohjauspalveluita ja täydennyskoulutukseen on varattu talousarviossa määräraha.

Hallinto-, toimisto- ja jäsenpalvelut

Toiminnanjohtaja Leif Berg, talouspäällikkö Liisa Tiitta 31.3.2010 asti ja toimistopäällikkönä Pirjo Haapamäki 1.4.2010 alkaen.

Kuntayhteistyö ja aluetoiminta

Aluetyöntekijät Eija Suominen, Sirpa Hirvonen 9.8.2010 asti ja Riikka Ranta 15.11.2010 alkaen.

Palveluohjaustutkimus

Projektivastaava Sauli Suominen 31.3.2010 asti.

Edvertti-perhetukikeskus

Vertti 1: Projektipäällikkö Matti Inkinen 20.8.2010 asti.

Vertti 3: Tuki- ja neuvontatyön hankevastaava Elisa Huuhtanen 31.6.2010 asti, työntekijä Anne Alakiuttu.

Paula-projekti

Projektivastaava Bitta Söderblom 30.9.2010 asti. Projektityöntekijät Niina Kaksonen ja Johanna Matikka 1.10.2010 alkaen.

Ihmeelliset vuodet koulussa -projekti

Projektivastaava Tuula Seppänen ja projektityöntekijä Liisa Hietala. Projektityöntekijä Sirpa Hirvonen 9.8.2010 alkaen.

6. Toimitilat

Yhdistyksellä on ollut vuokrattuna vuodesta 2005 lähtien 310 m²:n tilat osoitteessa Tukholmankatu 2. Yhdistyksen hallinnassa on toimistotiloja, koulutus- ja ryhmätila sekä tila yksilö- ja perhetapaamisille. Alueryhmät ovat toimineet yhteistyökuntien tiloissa.

7. Kansainvälinen toiminta

Osallistuttiin Kaakkois-Suomen sosiaalipsykiatrisen yhdistyksen Venäjän jatkoyhteistyöhankkeeseen. Yhteistyöhanke oli Ulkoasianministeriön rahoittama Mielenterveyspalveluiden kehittäminen Petroskoissa ja Pietarissa vuosina 2009–2011. Kansainvälistä yhteistyötä on jatkettu ensisijaisesti Petroskoin ja Pietarin julkishallinnon mielenterveys työn ammattilaisten ja järjestöjen kanssa. Yhteistyö, suunnittelu ja koulutuspäiviä järjestettiin sekä Pietarissa (8 pv) ja Petroskoissa (4 pv).

Kansainvälistä yhteistyötä ja Vertti-ohjaajakoulutusta on tehty profami oy:n kanssa Ruotsissa, Tukholman, Skellefteån ja Uppsalan kunta-alueilla.

8. Edunvalvonta ja järjestötoiminta

Yhteistyökumppanit ja -hankkeet

Yhdistyksen organisoimia omaistoinnin neuvottelukuntia on 23 yhteistyökunnassa. Neuvottelukunnat muodostuivat laaja-alaisesti eri tahojen työntekijöistä ja omaisista. Yhdistys järjesti 18 tiedotus- ja koulutustapahtumaa yhteistyökunnassa.

MTKL:n, KAKSPY:n, Vaasan omaisyhdistyksen ja Finlands Svenska Psykosociala förbundenin järjestämässä valtakunnallisissa seminaareissa tai omaiskursseilla ovat yhdistyksen työntekijät olleet luennoitsijoina.

Helsingin yliopiston (SVUX) ruotsinkielisen täydennyskoulutuskeskuksen kanssa järjestettiin Barn och psykisk ohälsa -seminaaripäivät Helsingissä ja Vaasassa. Kohderyhminä olivat opettajat, koulukuraattorit ja kouluavustajat. Yhteistyö jatkuu vuonna 2011.

Toimistopäällikkö (varajäsen) ja toiminnanjohtaja (varsinainen jäsen) ovat olleet yhdistyksen edustajina Niemikotisäätiön ja Lilinkotisäätiön hallituksissa, entinen talouspäällikkö 31.3.2010 asti. Toimistopäällikkö on toiminut hallituksen jäsenenä Kiinteistö Oy Vanha Viertotie 24:n hallituksessa (entinen talouspäällikkö 31.3 asti), jossa Ritva Jaakkola on ollut yhdistyksen nimeämänä jäsenenä. Yhdessä Lilinkotisäätiön kanssa rakennutettu Vanhan Viertotien palvelutalo toimii Helsingissä.

Toiminnanjohtaja on toiminut Itä-Uudenmaan sosiaalipsykiatrisen yhdistyksen puheenjohtajana ja Omaisat Huumetyön Tukena ry:n hallituksen jäsenenä. Alue toiminnan vastaavat työntekijät ovat edustaneet yhdistystä Järvenpään ja Espoon klubitalojen hallituksissa.

Yhdistys on kuulunut pääkaupunkiseudun puhelinauttajien yhteistyöverkoston.

Yhdistys on osakkaana ruotsinkielisessä sosiaalipolitiikan osaamiskeskuksessa.

9. Vapaaehtoistoiminta

Yhdistyksen vapaaehtoistoiminnassa on ollut mukana omaisia ja läheisiä sekä henkilöitä, jotka haluavat edistää omaistoimintaa. He ovat olleet mukana järjestämässä toimintakeskuksen tapahtumia, antamassa asiantuntijalausuntoja, kertomassa omais- tai läheisnäkökulmastaan ja esiintymässä julkisesti erilaisissa tiedotusvälineissä sekä esittelemässä oppilaitoksissa ja erilaisissa tilaisuuksissa yhdistyksen ja keskusliiton toimintaa. He ovat myös olleet vertaistukihenkilöinä ja -ohjaajina yhdistyksen tiistaikahvilassa ja itseohjautuvissa omaisryhmissä. Yhdistyksen työntekijöitä ja vapaaehtoisia on osallistunut Keskusliiton järjestämiin Prospect-koulutuksiin.

Ulkoisen tiedottaminen

Verkkosivujen käyttäjämäärä on edelleen kasvussa. Vuoden 2010 lopussa määrä on kasvanut 12755 kävijään.

Tiedottaminen jäsenistölle

Keskusliiton toimittama Labyrintti-lehti lähetettiin jäsenmaksunsa maksaneille jäsenille neljä kertaa. Lisäksi kaikille jäsenille lähetettiin kaksi kertaa vuodessa ilmestyvä yhdistyksen toimintakalenteri. Yhdistyksen sääntömääräisistä kokouksista tiedotettiin jäsenkirjeillä kaksi kertaa.

10. Koulutus- ja julkaisutoiminta – profami oy

Yhteistyössä yhdistyksen kanssa profami oy on järjestänyt koulutuspäiviä ja työnohjausta eri työyhteisöille. Yhdistyksen omistama profami oy on toiminut kouluttaja- ja työnohjaajajärityksenä sekä kustannusyhtiönä. Yhtiö on tuottanut sosiaali- ja terveydenhoitoalan työntekijöille, eri järjestöjen henkilökunnalle ja työyksiköille koulutus- tai seminaaripäiviä sekä työnohjausta aiheista: Psykoedukaatio – koulutuksellinen perhetyö, Vertti-malli eli Lapsi omaisena – miten tukea perhettä. Miten huomioida psyykkisen toimintakyvyn häiriöt kuntoutuksessa.

11. Muu koulutus ja tiedotustoiminta

Luentoja psykoedukatiivisesta perhetyöstä, Vertti- ja Lapsi omaisena -teemasta ja palveluohjauksesta on pidetty omais- ja mielenterveysjärjestöjen sekä muiden yhteistyökumppaneiden järjestämällä seminaaripäivillä. Kuntien terveydenhuolto- ja sosiaalialan oppilaitosten aikuisopiskelijoille ja ammattiin valmistuville opiskelijoille luennoitiin omaisten näkökulmasta psykiatrisessa hoidossa teemana: Mitä perheessä tapahtuu kun yksi sen jäsenistä sairastuu.

Luennoitiin Vaasan työväenopiston järjestämille omaisten ja ammattilaisten päivillä, psykoedukatiivisista perhemenetelmistä.

12. Ryhmätoiminnot, yleisötilaisuudet, kurssit ja retket

Teemailtoja järjestettiin kahdeksan yhdistyksen tiloissa. Teemalauantaita järjestettiin neljä. Teemojen kautta käytiin läpi sairauden taustoja ja omaisten kokemuksia, vaikutusta perheeseen.

Omatoimisia keskusteluryhmiä on käynnistynyt pääasiassa kuntoutumis- ja virkistyskursien seurauksena. Ammatillisesti ohjattuja ryhmiä ja depressiokouluja sekä tiistaikahvilaa ohjasivat yhdistyksen työntekijät tai erikseen ohjaustehtävään palkatut mielenterveysalan ammattilaiset. Viikonloppu- ja perhekursseja pitivät yhdistyksen omat työntekijät. Retkipäivissä oli jäsenten lisäksi mukana myös työntekijöitä.

Yleisötilaisuuksia pidettiin kuusi ja niissä käsiteltiin mielenterveyteen liittyviä asioita. Tilaisuuksissa luennoivat asiantuntijat ja yhdistyksen työntekijät. Ryhmät, opintopiirit ja yleisö-

tilaisuudet ovat osallistujille maksuttomia. Muista tapahtumista peritään omavastuuosuudet, jotka ovat 25–50 % tilaisuuden hinnasta.

Yhdistyksen toimintavuoden tilastoa	Kokoontumiskerrat	Käyntikerrat
Koulutus- ja tiedotustoiminta	40	
Ohjatut ryhmät	6	98
Virkistyspäivät ja retket	3	1195
Asiakas- ja perhetapaamiset	206	197
Omaispuhelut		789

Aluetyön ja hankkeiden tilastoa	Kokoontumiskerrat	Käyntikerrat
Alueelliset tapahtumat (tilasto 1)	212	2364

Yhdistyksen tiloissa ja toiminta-alueella kokoontuu erilaisia vertaistukiryhmiä, joissa ohjaajina toimii vapaaehtoisia vastuomaisia, esim. Korpilampi-ryhmä 5 kokoontumiskertaa ja mukana keskimäärin 9 omaista. Senioriryhmä kokoontui 40 kertaa ja mukana keskimäärin 8 omaista. Kirjallisuuspiiri kokoontui 9 kertaa, mukana 5–7 omaista.

13. Omaisjärjestöjen keskusliitto

Yhdistys on keskusliiton jäsen. Yhdistyksen edustajana keskusliiton hallituksessa oli yhdistyksen jäsen Ella Hirsma.

ALUETYÖN KÄYNNISTÄMINEN JA KEHITTÄMINEN

Keskeisimmät tavoitteet

Toiminnan tavoitteena oli muodostaa ja ylläpitää Uudenmaan alueen kuntien, seurakuntien, oppilaitosten, järjestöjen ja kuntien luottamusmiesjohdon kanssa yhteistyöverkostoja (omaistoiminnan neuvottelukuntia) omaistoiminnan kehittämiseksi sekä järjestää kaksipäiväiset kaikkien neuvottelukuntien yhteiset kehittämispäivät. Tavoitteena oli osallistua ja vaikuttaa kuntien mielenterveystyön kehittämiseen työryhmissä järjestöosaajana. Tavoitteena oli järjestää Uudenmaan alueella tiedottavaa ja kouluttavaa toimintaa alan henkilöstölle ja kuntalaisille sekä mahdollistaa kuntalaisen äänen kuuluminen. Tavoitteena oli ylläpitää, kehittää ja tukea sekä arvioida Uudenmaan alueella toimivia omaisryhmiä vastaamaan omaisten tarpeita. Järjestää omaisryhmävastaaville koulutusta, työnohjausta sekä virkistystoimintaa. Yhteistyössä kuntien, seurakuntien ja järjestöjen kanssa järjestää omaisryhmiä ja omaisteniltoja mielenterveysongelmista kärsivien omaisille.

Keskeisimmät tulokset

Omaistoiminnan neuvottelukunnat nostivat keskusteluun omaistyöhön ja mielenterveystyöhön liittyviä tarpeita sekä toteuttivat konkreettista toimintaa eri viranomaistahojen yhteistyönä. Kunnissa pidettiin luentosarjoja, seminaareja, paneeleja, tiedotus- ja koulutustilaisuuksia sekä edistettiin alueen mielenterveystyön kehittämistä. Erityisesti huomioitiin kuntalaisen äänen kuuluminen. Neuvottelukunnat kokoontuivat kahdesta kuuteen kertaan vuodessa. Kaikkiaan kokouksia oli 41 ja niissä 380 osallistujaa.

Neuvottelukunnat muodostuivat laajasti eri tahojen työntekijöistä, kuntoutujista ja omaisista. Kokouksista tehtiin muistio laajaan jakeluun. Neuvottelukunnat toimivat Espoossa, Helsingissä, Hyvinkäällä, Vantaalla, Järvenpää-Tuusulassa, Mäntsälässä, LOST-alue (Lohjan kaupungin, Siuntion, Inkoon ja Karjalohjan kuntien liitos) sekä Raaseporin, Riihimäen ja Porvoon neuvottelukunnissa oli mukana myös ympäristökunnat. Keravalle toimintaa valmisteltiin vuodelle 2011.

Pidettiin kaksipäiväiset, kaikille neuvottelukunnille kohdennetut kehittämispäivät, joiden teemoina olivat media ja mielenterveys, Kaste-hanke, Ray:n avustustoiminta, kuntien toimintamallit hoidossa ja terveiset sosiaali- ja terveystoimintatieteistä sekä verkostoituminen.

Järjestettiin päivän mittainen työpaja neuvottelukuntien jäsenille, jossa esillä toiminnan kehittäminen ja kuntayhteistyön julkaisun työpaja.

Tehtiin julkaisu 'Arjessa reagoiden -opas verkostoituvaan kuntayhteistyöhön'.

Neuvottelukunnista koostuva edustajisto teki eduskuntavierailun.

Oltiin mukana kuntien ja järjestöjen työryhmissä sekä Espoon ja Järvenpään Klubitalojen hallituksissa, Aspan hallinnoimassa Tandem-projektissa ja Hyvinkään Palveluneuvola-projektissa.

Viettiin kuntayhteistyön mallia muihin omaisyhdistyksiin ja järjestöihin.

Uudenmaan alueelliset omaisryhmät järjestettiin yhteistyössä alueen kuntien, säätiöiden ja seurakuntien työntekijöiden kanssa. Ryhmät olivat ammatillisesti ohjattuja vertaistukiryhmiä, joissa omaiset saivat tietoa, tukea ja tätä kautta toivoa ja virkistystä. Ryhmänohjaajina toimi 46 ammattilaista toimien, joko yksin tai pareittain omissa toimintayksiköissään. Omaisryhmiä järjestettiin 11 kunnassa kuukausittain. Vuoden 2010 aikana niissä oli yhteensä 924 käyntiä. Omaisyhdistys piti säännöllisesti yhteyttä ryhmänohjaajiin ja toimi tukielimenä ryhmätoiminnassa, järjestäen ohjaajille koulutusta ja työnohjausta ja laatien tukimateriaalia sekä ryhmäesitteitä. Lisäksi käytiin säännöllisesti ryhmissä ja pidettiin luentoja sekä teema-alustuksia omaisille. Omaisia ohjattiin aktiivisesti oman alueensa omaisryhmiin ja vastattiin heidän kysymyksiinsä koskien omaistoimintaa.

Ryhmänohjaajille järjestettiin keväällä koulutuspäivät teemoina vanhemman rooli mielenterveys- ja päihdeongelmaisen nuoren hoitoketjussa sekä omaisryhmien hyvät käytännöt. Hyvistä käytännöistä koostettiin omaisryhmävastaavien opas, joka julkaistiin yhdistyksen Internet-sivustoilla. Syksyllä järjestettiin koulutuspäivät teemalla työnohjaus sekä omaistyön asiantuntijuus. Yhteistyössä Moniääniset ry:n kanssa järjestettiin ryhmävastaaville koulutusilltapäivä äänien kuulemisesta.

Järjestettiin Uudenmaan alueryhmien omaisille hyvinvointipäivä. Paikalla oli 30 omaista. Omaiset jakoivat kokemuksiaan arjesta selviytymisestä ja hyvinvoinnin merkityksestä elämässään. Senioriomaisille pidettiin kurssi Tuusulassa. Kurssille osallistui 11 omaista. Kurssilla korostui vertaisuuden, virkistymisen ja voimaantumisen merkitys. Omaisten tekemää vapaaehtoistyötä kehitettiin. Tiimiin kuuluu noin 10 henkilöä. Vapaaehtoistoimijat järjestivät ryhmätoimintaa, iltakahvilaa ja retkitoimintaa. He osallistuivat erilaisiin tilaisuuksiin kertomalla oman selviytymistarinsa. Vapaaehtoisille järjestettiin myös yhteinen työnohjauskerta.

Vuoden 2010 aikana osallistuttiin sairaaloiden (Kellokoski, Ohkola, Aurora) ja psykiatristen poliklinikoiden (Espoo, Helsinki) järjestämiin omaisten tilaisuuksiin. Omaisille ja kuntoutujille jaettiin tietoa omaistoiminnasta ja omaisten hyvinvointia edistävästä tekijöistä.

Järjestettiin ammattilaisille ja kuntalaisille 18 koulutus- ja tiedostustilaisuutta ja niissä oli 560 osallistujaa. Omaisille kohdennettuja tapahtumia järjestettiin 11 ja niissä oli 308 osallistujaa.

Tuotiin omais- ja perhenäkökulmaa esille alan oppilaitoksissa luentoja ja yhteistyöpäivien merkeissä ja ohjattiin opiskelijoita opinnäytetöiden tekemisessä.

Oltiin kiinteästi mukana kuntien Kaste -hankkeissa.

Selvitys tavoitteiden ja tulosten oleellisista eroista

Toiminta vuodelle 2010 oli suunniteltu kahdelle hengelle. Elo-marraskuu toteutui yhden työntekijän resursseilla. Muuten toiminta toteutui suunnitellusti. Ei kuitenkaan voitu vastata riittävästi omaisten tiedon ja tuen tarpeisiin sekä yleisen tiedotuksen ja koulutuksen tarve olisi ollut suurempi.

Tulosten arviointimenetelmät

Omaistoiminnan neuvottelukuntien yhtenä tehtävänä oli käydä arviointikeskustelua ja suunnittelua tulevalle vuodelle, jotta toiminta kehittyi ja painottuu ajankohtaisiin asioihin. Neuvottelukuntien kehittämispäiviltä ja omaisryhmävastaavien koulutus- ja työnohjauspäiviltä kerättiin palautetta, joiden pohjalta toimintaa suunniteltiin ja kehitettiin. Kuntalaisten ja ammattilaisten palaute ja toiveet huomioitiin palveluja edelleen suunniteltaessa. Työntekijöiden työnohjaustilanteiden arvioivaa keskustelua hyödynnettiin toiminnan kehittämiseksi.

Käytettävissä olleet voimavarat

Toiminta työllisti kaksi alueellista työtä tekevää työntekijää; toisen työntekijän vajuus oli neljä kuukautta. Neuvottelukuntien työskentelyyn ja siitä seuranneisiin työryhmiin viranomaistahot osallistuivat virkatyöhönsä. Kuntien, säätiöiden ja seurakuntien työntekijät pitivät omaisryhmiä osana omaa virkatyötään. Kunnat, seurakunnat ja oppilaitokset antoivat veloituksetta tiloja yhdistyksen järjestämien ryhmien, kokousten, seminaarien sekä tiedotus- ja luentotilaisuuksien järjestämiseen. Kuntien eri tahojen antama työpanos ja maksuttomat tilat antoivat merkittävän lisän yhdistyksen resursseihin.

Omaiset olivat mukana kokemuskouluttajina luennoilla ja seminaareissa.

Ammattikorkeakoulujen opiskelijat tekivät yhdistykselle opinnäytetöitä.

Tilasto 1	Kokoontumiskerrat	Henkilöiden määrä
Neuvottelukunnat (10)		
Kokoukset	41	380
Työryhmäkokoukset	14	56
Kehittämispäivät (2 pv)	1	58
Ryhmävastaavien koulutus	3	61
Koulutus- ja tiedotustapahtumat	18	560
Omaistoiminta		
Alueelliset omaisryhmät (18)	122	924
Omaistapahtumat	11	308
Vapaaehtoistoiminta	1	6
Kurssit	1	11

EDVERTTI-PERHETUKIKESKUS C 16

Vertti 1: Vanhempi sairastaa ja lapsi on omaisena

Vuosi 2009 oli Edvertti-projektin päätös vuosi. Projekti oli yhdistyksen suurin ja pisin projekti joka työllisti ajoittain jopa kahdeksan omais- ja perhetyöntekijää. Projekti oli yhdistyksen toiminnan kantavin peruspilari. Edvertti-perhetukikeskuksen tavoitteena oli kehittää ja tarjota vertaistukiryhmiä omaisille, jotka ohjattiin yhdistyksen ryhmiin tuki- ja neuvontatoiminnan kautta.

Vuonna 2010 tehtiin projektin loppuraportti, mikä saatiin valmiiksi kesäkuussa.

Omaisten tuki ja neuvonta

Hankkeen taustaa

Omaisten tuki ja neuvonta on toiminut Uudenmaan yhdistyksessä vuodesta 2001 alkaen. Kriisi-interventio projektista (2001–2004) saadun kokemuksen myötä omaisten tuki- ja neuvontatoimintaa jatkettiin osana Edvertti-perhetukikeskusta. Tukivertti (2005–2009) suunnattiin kaikille Uudenmaan alueella asuville psyykkisistä sairauksista ja häiriöistä kärsivien henkilöiden omaisille.

Omaisten tuki- ja neuvontatyöhön ei myönnetty avustusta vuodelle 2010. Toimintaa pystyttiin jatkamaan Tuikku- ja Edvertti-projektin avustusten tuella. Hankkeessa oli kaksi työntekijää kesäkuuhun 2010 saakka, minkä jälkeen hankkeessa on ollut yksi työntekijä. (14 työkuukautta)

Yhteistyökumppaneina olivat yhdistyksen muut hankkeet sekä Uudenmaan alueen muut neuvonta- ja kriisityötä tekevät toimijat.

Toteutuneet toiminnot

Omaisten tuki- ja neuvontatoiminta on kehittänyt toimintatapoja, joiden avulla voidaan tukea omaisten hyvinvointia ja arjessa jaksamista. Vähäisistä resursseista huolimatta vuoden 2010 aikana pystyttiin toteuttamaan huomattava määrä erilaisia toimintoja omaisten ja perheiden tukemiseksi.

Vuonna 2010 toteutettiin omaisille erilaisia ryhmä ja kurssitoimintoja 23 kpl. Toiminta sisältää sekä viikon, viikonloppujen ja erilaisten iltaryhmien ohjausta (esim. depressio-koulu, hyväksymis- ja omistautumisterapiamenetelmiin perustuvat kurssit, pariskuntakurssit ja vanhempainryhmät). Yhteensä näihin toimintoihin osallistui 413 henkilöä. Omaispuheluita oli 289 kpl ja omaistapaamisia 188 kpl.

Omaistapaamisissa kävi aikaisempiin vuosiin verrattuna enemmän puolisoita. Lapsiperheiden vanhempien osuus oli myös kasvava. Läheisen diagnoosina oli usein masennus, kaksisuuntainen mielialahäiriö tai skitsofrenia. Aikaisempiin tilastoihin verrattuna masennuksen osuus oli kasvava. Omaiset olivat pääsääntöisesti Helsingistä, Espoosta ja Vantaalta.

Jo perinteeksi muodostunut omaisten tiistaikahvila toteutettiin yhdistyksen työntekijöiden yhteisenä projektina. Kahvilan keskimääräinen kävijämäärä oli 6 henkilöä/kerta. Yhdistyksessä toimi 8 vertaisohjaajaa erilaisissa ryhmänohjaajatehtävissä (esim. iltakahvila, seniorikahvila, Prospect-vertaistukikurssi ja kirjallisuuspiiri). Näihin toimintoihin osallistui 74 omaista. Vertaisohjaajien työnohjaus aloitettiin syksyllä 2010.

Vuoden 2010 aikana omaistapaamisia jouduttiin karsimaan ja ryhmä- ja kurssitoimintoihin oli valtavasti hakijoita. Omaisten yhteydenotot lisääntyivät huomattavasti. Näitä toimintoja korvaamaan järjestettiin erilaisia yhden kerran teematapaamisia (puolisonäkökulma ja omaisen jaksamiseen vaikuttavia tekijöitä).

Johtopäätökset

Vuoden 2010 aikana omaisten tuen tarve lisääntyi huomattavasti. Omaiset tarvitsevat monipuolista ja kattavaa apua oman hyvinvointinsa ja perheen arjen sujumisen tueksi. Toiminnan tulee olla kohdennettua eri elämäntilanteissa oleville omaisille. Monet perheet elävät akuutissa kriisissä ja kriisityön merkitys omaistyössä on edelleen suuri. Omaiset tarvitsevat myös työkaluja omien voimavarojensa tueksi. Omaisen hyvinvointiin perustuvat toiminnot ja virkistystoiminta on olennainen osa omaisjärjestön tehtävää.

Tilastot numeroina

Tilasto 4	Kokoontumiskerrat	Henkilöiden määrä
Omais- ja perhetapaamiset	206	197
Omaispuhelut	789	
Omaiskurssit ja virkistyspäivät	8 kpl	117
Tiistaikahvila ja keskiviikon iltakahvila	40	320
Depressiokoulu omaisille	1	8/kerta
Oireidenhallintaryhmissä vierailut	6	1/kerta
Vanhempien ryhmä	3	8/kerta
Retket	3	119
Vapaaehtoisten koordinointi	2	
Opiskelijaryhmävierailuja	4	
Opinnäytetyön ohjauksia	2	
Erikoistumisopintojen näyttöviikkoja	1	

MIELENTERVEYSTYÖN PALVELUOHJAUKSEN KEHITTÄMINEN C 17

Projektin keskeisimmät tavoitteet

Kaksi vuotta kestäneen palveluohjauksen tutkimusprojektin keskeisenä tavoitteena oli palveluohjauksen vaikuttavuuden tutkiminen. Tutkimuksella halutaan selvittää mitä vaikutuksia palveluohjaus projektilla on ollut.

Projektin keskeisimmät tulokset

Tutkimusprojekti jatkui toimintavuoden kolme ensimmäistä kuukautta. Tämän aikana projektin kirjatuotos saatettiin julkaisukuntoon.

Projektin hankevastaava osallistui alkuvuonna myös palveluohjauksen tiedotus- ja koulutustyöhön ja toimi paneeleissa ja keskustelutilaisuuksissa, jonka teemoina olivat pääosin vaikeassa elämäntilanteessa olevan asiakkaan tukeminen ja hoidon järjestäminen.

PAULA-PROJEKTI (2009–2011)

Keskeisimmät tavoitteet

Tavoitteena on auttaa perustason toimijoita tukemaan lapsiperheitä jo varhain, kun vanhempi oireilee tai hänellä on mielenterveyden pulmia. Luomalla yhteistyökäytäntöjä kunnan lapsiperheitoimijoiden keskuudessa ennaltaehkäisevän mielenterveystyön vahvistamiseksi, lisätään toimijoiden lapsilähtöistä mielenterveystyön osaamista. On tärkeää, että lapsiperheitä kohtaava toimija ymmärtää lapsen, perheen ja lapsen eri ympäristöjen kehitystä suojaavien tekijöiden ja edistävien prosessien merkityksen tilanteessa, kun perheen arkea varjostaa vanhemman vaikeudet. Toisen projektivuoden tavoitteena on ollut käynnistää konkreettinen työskentely kolmessa kunnassa ja toteuttaa ensimmäisen vuoden aikana laadittu suunnitelma käytännössä.

Vertti-vertaistukiryhmätoiminta on yksi projektissa käytettävä tukimuoto lapsille ja perheille, joissa vanhempi sairastaa psyykkisesti. Vertti-menetelmä on tarkoitettu alakouluikäisille lapsille ja heidän sairastaville vanhemmilleen. Vuonna 2010 on aloitettu PikkuLapsi-Vertin mallinnus alle kouluikäisille ja heidän sairastuneille vanhemmilleen. Menetelmää pilotoidaan viimeisenä projektivuotena valitulla yhteistyöalueella.

Keinot tavoitteiden saavuttamiseksi

Toisen projektivuoden tavoitteena oli saattaa käyntiin yhteistyö kolmessa kunnassa. Siipoon kanssa yhteistyöneuvottelut olivat loppusuoralla ja kumppanuussopimus allekirjoitet-

tiin tammikuussa 2010. Seuraaviksi yhteistyökunniksi valikoituivat Askola ja Nummi-Pusula.

Keskeisimmät tulokset

Toisen projektivuoden aikana on aloitettu yhteistyö kaikkien kolmen kunnan kanssa (Sipoo, Askola ja Nummi-Pusula). Käytännössä se tarkoittaa sitä, että kolmeen kuntaan perustettiin arjen lapsiperhe-toimijoista koostuva lapsiperheverkosto. Verkoston jäsenet edustavat perustason eri lapsiperhepalveluita. Askolassa ja Sipoossa verkostossa on arjen toimijoita, mutta Nummi-Pusulassa myös opetustoimen ja varhaiskasvatuksen päälliköt. Sipooseen ja Askolaan koottiin myös lapsiperheverkostosta erillään toimiva esimiestason muutostyöryhmä, jonka tehtävänä oli johtaa ja ottaa kantaa verkoston työskentelyyn.

Verkoston tehtävänä on kehittää alueen ennaltaehkäisevää, lapsilähtöistä mielenterveys-työn osaamista perustason toimijoiden keskuudessa. Verkosto kokoontui vuoden aikana Sipoossa ja Askolassa kummassakin kuusi kertaa, Nummi-Pusulassa neljä kertaa. Todettiin, että erillinen esimiehistä koostuva muutostyöryhmä ei tue riittävästi ennaltaehkäisevän, lapsilähtöisen mielenterveystyön osaamisen vahvistamista perustason palveluissa.

Yksi olennainen osa projektia on kouluttaa toimijoita lastenpsykiatri Tytti Solantauksen kehittämän Lapset puheeksi -työmenetelmän käyttöön. Menetelmän päämääränä on tukea vanhemmuutta ja lasten kehitystä tilanteessa, kun vanhemmalla on vaikeuksia. Koulutukset ja menetelmätyönohjaukset aloitettiin jokaisessa yhteistyökunnassa. Koulutuksia järjestettiin Sipoossa neljä, Askolassa kaksi ja Nummi-Pusulassa kaksi. Menetelmätyönohjaukset aloitettiin Sipoossa ja Askolassa. Nummi-Pusulan työnohjaukset alkavat alkuvuodesta 2011. Työnohjauksellisen tuen avulla pyritään vahvistamaan ammattilaisten herkkyyttä ja taitoa nostaa vanhemman kanssa "rakentavaan tarkasteluun" perheen ja lapsen arjen kuulumiset, kun vanhemmuutta varjostaa aikuisen murheet.

Vuoden 2010 aikana on työstetty toimijoita palveleva lapsiperhepalveluiden opas jokaiseen yhteistyökuntaan. Opas valmistuu sekä paperiversiona että pdf-versiona kunnan nettisivuille.

Omaistyön näkökulmasta on haastavaa saada yhdistyksen toimintaan mukaan nuoria. Projekti aloitti yhteistyön helsinkiläisen teatteri Ilmiön kanssa, jolla on kokemusta teatterista työvälineenä lastensuojelun lasten kanssa. Sipoossa toteutetaan teatterityöpaja, joka on tarkoitettu nuorille, joilla on haastava kotilanne. Tavoitteena on motivoida nuoria toimimaan yhteistyössä toistensa kanssa, auttaa heitä löytämään ilmaisukanavia omille ajatuksilleen, tunteilleen ja näkemyksilleen sekä tuoda tätä havaintoa näkyväksi taiteen keinoin. Ryhmä aloittaa keväällä 2011. Syksyllä 2010 työpajaa on markkinoitu yläaste- ja lukioikäisiä nuoria kohtaaville toimijoille.

Vertti-toiminta jatkui siten, että Vertti-ryhmiä toteutui kaksi keväällä ja kaksi syksyllä. Vertti-toiminnan tukeminen työnohjauksen muodossa on jatkunut edelleen neljällä pääkaupunkiseudun alueella. Lisäksi aloitettiin PikkuLapsi-Vertin mallintaminen.

Projektivastaava jätti tehtävänsä 1.10.2010 alkaen ja projektiin palkattiin toinen projektityöntekijä. Lokakuun alusta alkaen projektissa työskentelee kaksi projektityöntekijää ja yhdistyksen toiminnanjohtaja vastaa projektista kokonaisuudessaan.

Tavoitteellisen projektityön vahvistamiseksi tavattiin säännöllisesti ulkopuolisen arvioinnin ja työnohjauksen konsulttia. Kokousten tavoitteena oli tarkistaa projektin suuntaa ja jäsentää työntekijöiden mietteitä nykytilanteesta ja tulevasta työskentelystä. Vuoden 2010 loppupuolella on keskitytty projektin arvioinnin suunnitteluun. Ohjelmateoria ja arviointisuunnitelma on laadittu arvioinnin tueksi.

Projektiin valittiin toimintavuoden aikana kaksi pilottikoulua ja päivähoitoaluetta, joissa menetelmää lähdeittäisiin pilotoimaan. Tavoitteena oli kouluttaa mahdollisimman monta pilotti-koulun ja esikouluopettajaa TCM -menetelmään ja aloittaa ohjelman kokeilu näissä yksiköissä. Menetelmän avulla esikoulun sekä ala-asteen opettajat saavat työkaluja ja hallintamenetelmiä käytöshäiriöisten lasten kanssa toimimiseen opetustilanteissa ja lasten syrjäytyminen ehkäistyy.

Projektin toisena tavoitteena on tukea käytöshäiriöisten lasten vanhempia Ihmeelliset vuodet -ryhmätoiminnalla ja näin välillisesti parantaa käytöshäiriöisten lasten ennustetta. Pilottipäiväkotien ja koulujen oppilaiden vanhemmille alettiin järjestää vanhemmuusryhmiä samanaikaisesti, kun opettajat aloittavat TCM-menetelmän käytön luokissaan ja esikouluryhmissään. Näin käytöshäiriöiset lapset saavat entistä paremman tuen koulunkäynnilleen.

Kolmantena tavoitteena oli järjestää Ihmeelliset vuodet -vanhemmuusryhmän ohjaajakoulutusta. Toimintavuoden aikana tavoitteena oli myös aloittaa TCM-menetelmään kuuluvan kirjan käänös suomeksi. Ihmeelliset vuodet vanhemmuusryhmien lisäksi projektissa tarjottiin psyykkisesti oireilevien alaikäisten lasten vanhemmille vertaisryhmiä.

Keskeiset tulokset

Tavoitteet onnistuivat ensimmäisen vuoden osalta hyvin, vaikka toimintaa jouduttiinkin hieman karsimaan haettua pienemmän rahoituksen vuoksi. Toimintavuoden aikana projektiin mukaan lähti kaksi pilottikoulua ja päivähoitoaluetta Helsingistä. Kontulan ala-aste lähti ensimmäisenä mukaan pilottiin ja kolme opettajaa kyseiseltä koululta suorittivat TCM-koulutuksen Bangorissa, Walesissa kesäkuussa 2010. Syksyllä 2010 he aloittivat menetelmän toteuttamisen luokissaan. Koululla aloitettiin samanaikaisesti ensimmäinen vanhemmuusryhmä syksyllä 2010 projektityöntekijöiden toimesta. Tämä ryhmä jatkaa toimintaansa vuoden 2011 puolella. Ryhmään osallistui 9 vanhempaa.

Toinen projektiin mukaan lähtevä koulu on Kannelmäen peruskoulu sekä läntisen alueen päivähoitoyksikkö. Näiden yksiköiden opettajien koulutus siirtyi rahatilanteen vuoksi vuoden 2011 alkuun. Opettaja koulutetaan ja menetelmän käyttö aloitetaan kevään 2011 aikana kyseisissä yksiköissä. Myös vanhemmuusryhmiä tullaan ohjaamaan näissä yksiköissä.

Syksyllä 2010 järjestettiin yksi vanhemmuusryhmän ohjauskoulutus. Tähän koulutukseen osallistuvat pilottikoulujen kuraattori ja psykologi. Tavoitteena on, että he osallistuvat vuoden 2011 aikana vanhempainryhmien ohjaamiseen pilottikouluilla.

Keväällä 2010 järjestettiin kaksi vanhempien vertaistukiryhmää. Nämä ryhmät oli kohdennettu vanhemmille, joiden alaikäinen lapsi tai nuori oireilee psyykkisesti. Ensimmäinen ryhmä oli yhdistyksen työntekijöiden ohjaama ja sen järjestettiin yhdistyksen tilassa. Ryhmä kokoontui keväällä kahdeksan kertaa ja syksyllä oli yksi jatkotapaaminen. Ryhmään osallistui yhteensä seitsemän vanhempaa. Toinen vanhempien vertaistukiryhmä järjestettiin Herttoniemenrannan ala-asteella. Tämä ryhmä toteutettiin yhteistyössä koulukuraattorin kanssa. Siihen osallistui 7 vanhempaa ja kokoontumisia oli 9 kertaa. Vanhempien ryhmässä käytettiin Ihmeelliset vuodet -ohjelmaan kuuluvaa materiaalia.

Taulukko 1. Vuoden 2010 vanhempainryhmät

Ryhmä	Määrä	Osallistujat	Projektin työntekijät	Yhteistyökumppanit
Vertaistukiryhmä vanhemmille	2 ryhmää yht. 17 kertaa	yhteensä 7 vanhempaa	2 + 1	Herttoniemenrannan ala-aste
Ihmeelliset vuodet -vanhemmuusryhmä	1 ryhmä yht. 7 kertaa (jatkuu 2011)	yhteensä 9 vanhempaa	2	Kontulan ala-aste

Koulutus ja perehdytys

Hanke järjesti toimintavuoden aikana yhteistyössä profami oy:n kanssa yhden Ihmeelliset vuodet -ryhmäohjaajakoulutuksen syksyllä 2010. Tähän koulutukseen osallistui yhteensä 25 alan ammattilaista. Kouluttajana toimi psykologi Caroline White Manchesterista, Englannista.

Taulukko 2. Hankkeen yhteistyössä profami oy:n kanssa järjestämä ryhmäohjaajakoulutus syksyllä 2010

Aihe	Määrä	Osallistujat	Projektin työntekijät	Yhteistyökumppanit
Vanhemmuusryhmän ohjaajakoulutus	1 x kolmen päivän koulutus	25 henkilöä	1	Psykologi Caroline White Manchester, GB Pilottikoulut

Syksyllä 2010 pilottikoulujen rehtorit ja kaksi OTU:n työntekijää kävivät Bangorissa, Walesissa perehtymässä TCM-ohjelmaan käytännössä ja tutustumassa Incredible Years Centeriin professori Jucy Hutchingsin opastamana. Projektin kannalta oli tärkeää, että pilottikoulujen rehtorit tutustuivat ohjelmaan ja antoivat tukensa pilottikoulujen opettajille.

Projektin seuranta ja tulosten arviointi

Projektia seurataan sisäisesti projektin oman tiimin toimista ja ulkoisesti ohjausryhmän avulla. TCM-menetelmää puolestaan arvioidaan keräämällä lomakkeilla ja haastatteluilla tietoa opettajilta. Myös vanhemmilta kerätään tietoa lomakkeiden ja haastattelun avulla. Ryhmäohjaajakoulutuksen saaneilta kerättiin kyselylomakkeella palautetta koulutuksesta ja vanhemmuusryhmien ohjauksesta. Kaikki Ihmeelliset vuodet -ohjelmasta kerätyt palautteet sekä kyselylomakkeiden ja haastatteluiden tiedot kootaan projektin lopuksi valmistuvaan loppuraporttiin. Vuoden 2010 aikana aloitettiin myös yhteistyötä kahden ammattikorkeakoulun (Laurea, DIAK) kanssa. Näistä oppilaitoksista useita opiskelijoita saatiin lastenryhmän ohjaajiksi ja tekemään opinnäytetöitä lasten käytöshäiriöstä ja vanhemmuusryhmästä tai TCM-ohjelmasta.

Käytettävissä olevat resurssit

Projektissa työskenteli vuoden 2010 aikana 2,5 työntekijää. Projektivastaava ja kokopäiväinen projektityöntekijä aloittivat työskentelyn projektissa vuoden 2010 alussa. Kolmas projektin työntekijä palkattiin säästösyistä elokuun alussa. Työt jakautuvat niin, että projektivastaava johtaa projektin suunnittelua, toimintaa ja seurantaa yhdessä tiiminsä kanssa. Projektityöntekijöistä toinen vastaa kouluyhteistyöstä ja toinen yhteistyöstä päivähoidon kanssa.